

TYTUŁ
OPRACOWANIA: **Projekt Budowlano -Wykonawczy
modernizacji kotłowni**

NAZWA
I ADRES OBIEKTU: **Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Skrzeńsku
44-342 Skrzeńsko, ul. Szkolna 1**

NAZWA
INWESTORA: **Urząd Gminy Godów**
ADRES
INWESTORA: **44-340 Godów, ul. 1-go Maja 53**

AUTORZY OPRACOWANIA

Imię i nazwisko	Nr uprawnień	Podpis
mgr inż. Marcin Tatarczyk		
mgr inż. Witold Opaliński	1340/03/U/C	

SPRAWDZAJĄCY

--	--	--

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA**I. OPIS TECHNICZNY**

1. Podstawa opracowania
2. Temat i zakres opracowania
3. Opis projektowanej kotłowni
4. Dobór urządzeń
5. Zestawienie materiałów

II. RYSUNKI

1. Schemat technologiczny
2. Rzut pomieszczenia kotłowni
3. Przekroje pomieszczenia kotłowni

III. ZAŁĄCZNIKI

1. Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ)
2. Oświadczenie projektanta
3. Decyzje o wydaniu uprawnień do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie
4. Zaświadczenia o członkostwie w Śląskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa

I. OPIS TECHNICZNY

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

Podstawą opracowania są:

- Umowa nr BU.BA.227-0012/09
- PBW modernizacji instalacji c.o. budynku Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Skrbeńsku;
- Dokumentacja archiwalna;
- Inwentaryzacja budynku;
- Obowiązujące normy, przepisy i katalogi.

2. TEMAT I ZAKRES OPRACOWANIA

Tematem opracowania jest Projekt Budowlano-Wykonawczy modernizacji kotłowni węglowej zasilającej budynek Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Skrbeńsku przy ul. Szkolnej 1. Projekt obejmuje technologię kotłowni.

W zakres opracowania wchodzi:

- dobór kotłów, pomp, urządzeń,
- dobór rurociągów,
- dobór układu zabezpieczenia kotłowni.

UWAGA!

Niniejszy projekt może być wykorzystany wyłącznie do przeprowadzenia modernizacji kotłowni w przedmiotowym budynku.

3. OPIS PROJEKTOWANEJ KOTŁOWNI

3.1. Charakterystyka kotłowni

Projektuje się modernizację istniejącej kotłowni węglowej zasilającej budynek Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Skrbeńsku przy ul. Szkolnej 1. Modernizacja kotłowni polegać będzie na wymianie kotłów, armatury oraz pozostałych urządzeń na nowe. Kotłownia zapewni będzie potrzeby cieplne związane z ogrzewaniem budynku oraz z przygotowaniem ciepłej wody użytkowej.

Podstawowe parametry:

– zapotrzebowanie ciepła na potrzeby ogrzewania:	107 kW
– zapotrzebowanie ciepła na potrzeby ciepłej wody użytkowej:	11 kW
– obliczeniowa temperatura pracy instalacji:	75/55°C
– ciśnienie maksymalne wewn. w budynku:	0,1 MPa

3.2. Pomieszczenie kotłowni i składu opału

Pomieszczenie kotłowni znajduje się w piwnicy budynku.

Przewidziano zabudowę drzwi stalowych, przeciwpożarowych EI 30, typowych, otwieranych na zewnątrz pod naciskiem, z aprobatą na odporność ogniową 30 min, o wymiarach 1,2 x 2,1m, prowadzących z pomieszczenia kotłowni na klatkę schodową. Pomiedzy pomieszczeniem kotłowni a pomieszczeniem składu opału należy zabudować drzwi stalowe, przeciwpożarowe EI 60, typowe, otwierane na zewnątrz pod naciskiem do kotłowni, z aprobatą na odporność ogniową 60min., o wymiarach 1,2m x 2,1m. Drzwi EI 30 oraz EI 60 należy wyposażyć w samozamykacze.

Dla zapewnienia nawiewu powietrza do kotłowni przewidziano blaszany kanał nawiewny typu Z o wymiarach 25 cm x 25 cm. Dolna krawędź otworu nawiewnego w kotłowni powinna znajdować się na wysokości 30 cm nad podłogą, natomiast na zewnątrz na wysokości min 2,0 m nad poziomem terenu. Zarówno wlot jak i wylot należy zabezpieczyć kratką bez zamknięcia stałego.

Wywiew powietrza przewidziano za pomocą istniejącego przewodu wentylacyjnego o wymiarach 25 x 30 cm. Otwór wywiewny należy wyprowadzić kratką wyciągową.

Dla zapewnienia nawiewu powietrza do pomieszczenia składu opału przewidziano blaszany kanał nawiewny typu Z o wymiarach 15 cm x 15 cm. Dolna krawędź otworu nawiewnego w pomieszczeniu składu opału powinna znajdować się na wysokości 30 cm nad podłogą, natomiast na zewnątrz na wysokości min 2,0 m nad poziomem terenu. Zarówno wlot jak i wylot należy zabezpieczyć kratką bez zamknięcia stałego.

Wywiew powietrza z pomieszczenia składu opału przewidziano za pomocą otworu wentylacyjnego wykonanego pod stropem pomieszczenia o wymiarach 10 x 15 cm. Otwór wywiewny należy wyprowadzić kratką wyciągową.

W celu dodatkowego zabezpieczenia przewidziano zabudowę optycznego sygnalizatora przekroczenia dopuszczalnego stężenia tlenu węgla Alfa-Led2 połączonego z czujnikiem typu Alfa-Picogaz CO firmy Atest-Gaz lub równoważnym, montowanym nad posadzką w miejscu jak na rys. nr 2.

W podłodze kotłowni należy wykonać studzienkę schładzającą o wymiarach 0.5x0.5x1.0m, z odprowadzeniem ścieków do istniejącej kanalizacji w miejscu zaznaczonym na rys. nr 1.

Odwodnienie instalacji w pomieszczeniu kotłowni nastąpi, poprzez spustowe zawory kulowe usytuowane w najniższym miejscu instalacji, tj. przy kotle.

UWAGA: Przewody kanalizacyjne wykonane z rur z PVC, prowadzone w kotłowni oraz pomieszczeniu składu opału należy obudować elementami o klasie odporności ogniowej EI 30.

3.3. Rozwiązanie projektowe

Ze względu na małą powierzchnię kotłowni projektuje się jeden kocioł węglowy typu Ling 150 firmy Klimosz o mocy 150 kW, lub równoważny. Kocioł wyposażony jest w palenisko retortowe, wentylator nadmuchu, zbiornik węgla zabudowany obok kotła z podajnikiem ślimakowym, regulator kotłowy, czujniki i zabezpieczenia.

Kocioł regulowany będzie w zależności od wymaganej temperatury zasilania instalacji poprzez sterownik firmy Klimosz lub równoważny, który nadzorować będzie pracę silników podajnika ślimakowego, wentylatora, 4-drogowego zaworu, pompy ładowania podgrzewacza pojemnościowego z uwzględnieniem zapewnienia wymaganej temperatury zasilania ciepłej wody.

Instalacja c.o. zostanie wyposażona w układ sterowania oparty o regulator, zawór trójdrogowy i pompę obiegową zapewniające spełnienie wymaganej temperatury zasilania instalacji c.o. w zależności o temperatury zewnętrznej.

W celu zapewnienia wymaganej temperatury powrotu do kotła przewidziano zastosowanie zaworu 4-drogowego mieszającego firmy ESBE Dn32 lub równoważny. Miejsce usytuowania kotła powinno umożliwiać w ramach czynności eksploatacyjnych wyciągnięcie podajnika ślimakowego. Kocioł należy ustawić na fundamencie o wysokości 5cm.

Podstawowe parametry kotła:

Moc znamionowa [kW]	150
Masa kotła [kg]	830
Pojemność wodna [dm ³]	620
Opór hydrauliczny [mbar]	5,9
Średnica wylotu spalin [mm]	200
Wymiary (S x G x W) [mm]	2070x1525x1930

W obrębie kotłowni odprowadzenie spalin nastąpi poprzez dwuścienny, izolowany czopuch o średnicy Dn200 (d/D=200/300) wykonany z prefabrykowanych elementów rurowych ze stali żaroodpornej ze spadkiem 5% w kierunku kotła.

Na załamaniu przewodu przewidziano wyczystkę.

Wprowadzenie czopucha do istniejącego szachtu kominowego 27x41cm należy wykonać przewodem żaroodpornym jednościennym uszczelnionym silikonem żaroodpornym. Po wykonaniu podłączenia czopucha do komina i kotła oraz rozruchu kotłowni należy sprawdzić szczelność komina, oraz wymagany ciąg kominowy dla najbardziej niekorzystnych warunków atmosferycznych. Roboty te należy wykonać w uzgodnieniu z kominiarzem. Kocioł należy uzupełniać wyłącznie paliwem suchym o gramaturze i wartości opałowej podanej przez producenta kotła.

3.4. Montaż urządzeń

Wszystkie urządzenia należy montować zgodnie ze schematem technologicznym kotłowni, rysunkami montażowymi producenta, instrukcjami urządzeń.

Filtry należy zamontować w sposób umożliwiający czyszczenie i wymianę wkładu siatkowego.

Pompę, armaturę regulacyjną, zwrotną, filtry oraz pozostałe urządzenia zamontować należy zgodnie z kierunkiem przepływu zaznaczonym na korpusie.

3.5. Rurociągi

Przewody od kotłów do projektowanych rozdzielaczy należy wykonać z rur stalowych czarnych wg PN-80/H-74219 łączonych przez spawanie. Łączenie przewodów z armaturą za pomocą spawania, kołnierzy, lub gwintowania.

Przejścia instalacyjne przez ściany i stropy kotłowni oraz składu opału należy zabezpieczyć w sposób zapewniający odpowiednią klasę odporności ogniowej EI tych elementów.

Podpory rurociągów i urządzeń wykonać wg PN-64/9055-02 (podpora stała) i BN-64/9055-01 (podpora ślizgową). Podwieszenia rurociągów do stropu wykonać stosując zawieszania jednociegnowe poziome wg KER-75/8.31, KER-75/8.32 (ewentualnie zawieszania wg BN-67/8961-05 mocowane do stropu przez przytwierdzenie typu T wg KER-75/8.80). Dopuszcza się podwieszenia i podparcia rurociągów wykonane wg rozwiązań Wykonawcy.

Wszystkie przewody w obrębie kotłowni powinny być prowadzone w taki sposób, aby nad przejściami był zapewniony wolny prześwit wynoszący co najmniej 2 m.

Po wykonaniu płukania przewodów należy napełnić je wodą i wykonać próbę ich szczelności ciśnieniem równym 0,15MPa odłączając urządzenia, które mogą podlegać zniszczeniu w wyniku przeprowadzanej próby. Przed próbą szczelności przewody powinny być napełnione wodą przez minimum 24h, odpowietrzone i nie powinny wykazywać spadku ciśnienia (wycieki wody lub rosenie). Podniesienie ciśnienia do ciśnienia próbnego powinno pozwolić na utrzymanie przez okres $\frac{1}{2}$ h stałego ciśnienia próbnego.

Po próbie szczelności należy przyłączyć urządzenia odłączone na czas próby szczelności i przystąpić do próbnego rozruchu urządzeń na zimno (sprawdzenie parametrów pracy instalacji).

Następnie należy przystąpić do próbnego rozruchu na gorąco przez okres minimum 72h i wykonania po tym czasie ogrzewania budynku prób szczelności na gorąco (ubytki wody powinny być mniejsze niż 1% pojemności zładu).

3.6. Zabezpieczenie antykorozyjne i termiczne

Po pozytywnym wykonaniu prób szczelności przewody stalowe należy starannie oczyścić szczotkami stalowymi i papierem ściernym do drugiego stopnia czystości oraz odtłuścić. Oczyszczone przewody należy dwukrotnie zagruntować farbą miniową 60 % o odporności termicznej do 200°C, a następnie jednokrotnie pomalować emalią o odporności termicznej do 200°C. Malowanie wykonać zgodnie z instrukcją KOR - 3A.

Izolację termiczną rurociągów prowadzonych po wierzchu ścian należy wykonać z materiału termoizolacyjnego o współczynniku $\lambda = 0,035$ W/mK.

Średnica rur prowadzonych po wierzchu ścian [mm]	Grubość izolacji [mm]
15	20
20	20
25	30
32	30
40	40
50	50

Przewody i armaturę przechodzące przez przegrody budowlane, a także skrzyżowania przewodów należy izolować stosując izolację o grubości równej połowie grubości wynikającej z powyższej tabeli dla danych średnic.

3.7. Zabezpieczenie instalacji

Instalacja grzewcza wykonana będzie zgodnie z wymaganiami w układzie otwartym i zabezpieczona naczyniem wzbiorczym prostopadłościennym typu B o pojemności całkowitej 64 dm³, oraz pojemności użytkowej 40 dm³ usytuowanym pod stropem

I piętra.

Rury zabezpieczające:

- rura bezpieczeństwa Dn50, RB
- rura wzbiorcza Dn32, RW
- rura przelewowa Dn50, RP
- rura sygnalizacyjna Dn20. RS

3.8. Uzupelnienie wody w instalacji

Uzupełnianie wody w instalacji należy wykonać poprzez przewód rozłączny Dn20. Uzupełnianie wody w instalacji może odbywać się wyłącznie przy wychłodzonym kotle.

Obieg instalacji c.o. będzie uzupełniany wodą zmiękczoną, przygotowaną w stacji zmiękczenia typu ES0015V Epurosoft firmy Epuro lub równoważnej.

Należy stale kontrolować poziom złoza regeneracyjnego, oraz parametry pracy instalacji (ciśnienia).

Proces uzupełniania wody w obiegu kotłowym zależy od poziomu (ciśnienia) wody w naczyniu wzbiorczym NW wykazywanym na manometrze w kotłowni.

3.9. Wytyczne branżowe

Wytyczne dla branży elektrycznej i AKPiA

W ramach prac montażowych przewiduje się:

- wykonanie zasilania elektrycznego, połączeń elektrycznych, sterujących i sygnalizacyjnych projektowanych urządzeń:
- wykonanie w pomieszczeniach gniazdek wtykowych,
- wykonanie elektrycznego połączenia wyrównawczego instalacji stalowej,
- wykonanie stosownej ochrony przeciwporażeniowej i przepięciowej,
- wykonanie przy wejściu do kotłowni głównego wyłącznika przeciwpożarowego.

Wytyczne dla branży budowlanej

W ramach prac montażowych przewiduje się:

- wykonanie w kotłowni fundamentu pod kocioł,
- wykonanie otworów ściennych w celu przeprowadzenia rur przewodowych,
- zabudowę drzwi stalowych, atestowanych, odp. ogniowa 30min,

3.10. Uwagi końcowe

Rozmieszczenie urządzeń i rozproszanie przewodów pokazano na rysunkach.

Podczas prac (a szczególnie spawalniczych) należy zwrócić szczególną uwagę na przepisy bhp i p.poż.

Zastosowane materiały i urządzenia powinny mieć aktualne dopuszczenia, atesty i certyfikaty do stosowania w budownictwie.

Całość robót należy wykonać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych” Zeszyt 6 wydanych przez COBRTI INSTAL, Warszawa, maj 2003r., oraz obowiązującymi normami i przepisami BHP i PPOŻ.

Na etapie rozpoczęcia budowy należy uzgodnić prace związane z wykonaniem przewodów wentylacyjnych i dymowych z właściwym mistrzem kominiarskim.

Na drzwiach kotłowni zaleca się umieścić napis: „Kotłownia węglowa, nieupoważnionym wstęp zabroniony”.

Zobowiązuje się eksploatatora kotłowni do:

- uzupełniania zasobnika kotła paliwem suchym, o gramaturze i wartości opałowej podanej przez producenta kotła,
- sprawdzania i usuwania ewentualnych zanieczyszczeń przewodów dymowych i wentylacyjnych co najmniej cztery razy w roku, oraz stałego czyszczenia przewodu dymowego w kotle, zgodnie z instrukcją Producenta kotłów,
- utrzymania eksploatowanych pomieszczeń i urządzeń w czystości i porządku,
- utrzymania urządzeń zabezpieczenia i sygnalizacji alarmowej w pełnej sprawności,
- zabezpieczenia wstępu do kotłowni przed osobami niepowołanymi,
- wymaganych gwarancjami i warunkami eksploatacji przeglądów zabudowanych urządzeń,
- regularnych przeglądów zabudowanych filtrów siatkowych.

Urządzenia i sprzęt przeciwpożarowy niezbędny do zabezpieczenia kotłowni:

- dwie gaśnice proszkowe GP- 4 ABC,
- jeden koc gaśniczy 200-150,

Sprzęt ppoż. oznakować znakiem wg PN-92/N-01256/01 Nr10 i umieścić przy wejściu do kotłowni w miejscu widocznym i łatwo dostępnym (dostęp o szer. 1m).

Oznakować drogę ewakuacyjną do wyjścia zewnętrznego z kotłowni znakami PN-92/N-01256/02 (drogi wyjścia i kierunek ewakuacji).

Miejsce usytuowania gaśnic oznaczyć odpowiednią tablicą z napisem „Gaśnica”, a obok zamontować instrukcję postępowania na wypadek pożaru.

4. DOBÓR URZĄDZEŃ

4.1. Dobór kotłów

Wymagana moc cieplna kotłowni wynosi: $Q = 107 \text{ kW}$

Ze względu na małą powierzchnię kotłowni dobrano jeden kocioł **Ling 150** firmy **Klimosz**, lub równoważny, o mocy znamionowej **150 kW** pracujący ze sterownikiem dostarczonym przez producenta kotła.

4.2. Dobór naczynia zbiorczego oraz rur zabezpieczających

Pojemność użytkowa naczynia:

$$V_u = 1,1 * v * \rho_1 * \Delta v, \text{ dm}^3$$

gdzie:

$$v = 1,7 \text{ m}^3 \quad \text{pojemność zładu}$$

$$\rho_1 = 1000 \text{ kg/m}^3 \quad \text{gęstość wody instalacyjnej dla } t = 10 \text{ }^\circ\text{C}$$

$$\Delta v = 0,0195 \text{ dm}^3/\text{kg} \quad \text{przyrost obj. wł. przy ogrzaniu wody instal. (z tab. PN-91/B-02413)}$$

$$\text{stąd } V_u = 37 \text{ dm}^3.$$

Dobrano naczynie wzbiorcze **typu B** o pojemności użytkowej 40 dm³ i pojemności całkowitej 64 dm³ i wymiarach **400x400x400 mm** wg normy PN-91/B-02413.

Dobrano rury zabezpieczające:

RB - bezpieczeństwa o średnicy DN 50 mm

RW - wzbiorczą o średnicy DN 32 mm

RP - przelewową o średnicy DN 50 mm

RS - sygnalizacyjną o średnicy DN 15 mm

4.3. Dobór pompy ładującej zasobnik c.w.u.

V = 1,3 m³/h - przepływ obliczeniowy,

Δp = 35 kPa - opory instalacji,

Dobrano pompę ładującą Wilo typu Star-RS 25/6, U=230V, P=0,1kW lub równoważną.

4.4. Zawór mieszający

Przepływ obliczeniowy – 4,6 m³/h

Spadek ciśnienia na zaworze - Δp = 10 kPa

Dla kotła dobrano zawór typu **VRG DN32**, Kvs = 16 m³/h z siłownikiem typu **ARA600** firmy **ESBE**, lub równoważny.

5. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW

L.p.	Sym.	Nazwa elementu	Prod.	Ilość
1	K	Kocioł węglowy Ling 150 kW z wyposażeniem	Klimosz lub równoważny	1 kpl.
2	PŁ	Pompa ładująca zasobnik c.w.u. typu Star RS 25/6	Wilo lub równoważny	1 szt.
3	F1	Filtr siatkowy DN 25		1 szt.
4	F2	Filtr siatkowy DN 20		1 szt.
5	W	Wodomierz wody zimnej q=1,5 m ³ /h		1 szt.
6	ZM	Zawór 4-drogowy VRG DN 32 z siłownikiem ARA600	ESBE lub równoważny	1 kpl.
7	Z1	Zawór kulowy DN 50		4 szt.
8	Z2	Zawór kulowy DN 25		4 szt.
9	Z3	Zawór kulowy DN 20		6 szt.
10	Z4	Zawór kulowy DN 15		2 szt.
11	Z5	Zawór kulowy ze złączką do węża DN 15		2 szt.
12	ZR	Zawór regulacyjny typu Stroma-GR DN 25	HERZ lub równoważny	1 szt.
13	ZZ1	Zawór zwrotny DN 25		1 szt.
14	ZZ2	Zawór zwrotny DN 20		1 szt.
15	ZZ3	Zawór zwrotny antyskażeniowy BA-295 DN 20	Danfoss lub równoważny	1 szt.
16	P1	Manometr z kurkiem manom. 0-0,15 MPa		7 szt.
17	P2	Manometr z kurkiem manom. 0-1,0 MPa		2 szt.
18	T	Termometr z kurkiem manom. 0-120 °C		3 szt.
19	NW	Naczynie wzbiorcze typu B o wym. 400x400x400 mm		1 szt.
20	SUW	Stacja zmiękczenia wody typu ES0015V firmy EPURO		1 kpl.
21		Centrala typu Alpa-LED2, z czujnikiem tlenku węgla i sygnalizacją optyczną		1 kpl.
22		Przewód żaroodporny, czopuch dwuścienny, Dn200/300		2 szt.

23		Kolano zar. dwusienne 90° z wyczystką Dn200/300	1 szt.
24		Opaski połączeniowe elem. czopucha Dn200/Dn300	2 szt
25		Wyczystka kominowa z drzwiczkami	1 szt.
26		Przewód stal ocynk., went typ „Z” 25cm*25cm, l=6m	1 kpl.
27		Przewód stal ocynk., went typ „Z” 15cm*15cm, l=6m	1 kpl.
28		Kraka wentylacyjna 25x30 cm	1 szt.
29		Kraka wentylacyjna 10x15 cm	2 szt.
30		Drzwi stalowe 1,2x2,1 m, atestowane, bezklamkowe, z samozamykaczem, odporności ogniowej 30 min.	1 szt.
31		Drzwi stalowe 1,2x2,1 m, atestowane, bezklamkowe, z samozamykaczem, odporności ogniowej 60 min.	1 szt.
32		Gaśnica GP-4 ABC z wieszakiem i instrukcją	2 kpl.
33		Koc gaśniczy 200-150	1 szt.
34		Rura stalowa czarna DN 15 DN 20 DN 25 DN 32 DN 50	6 mb. 11 mb. 21 mb. 1 mb. 34 mb.
35		Otulina izolacyjna ISOVER 7300 ALU DN 20 – grubość 20 mm DN 25 – grubość 30 mm DN 32 – grubość 30 mm DN 50 – grubość 50 mm	11 mb. 21 mb. 1 mb. 34 mb.

Uwaga. Dopuszcza się zastosowania materiałów równoważnych o parametrach technicznych nie gorszych niż ujęte w projekcie.